

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHICKLARA 3878
NO. 182. - STEV. 182.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 5, 1930. - TOREK, 5. AVGUSTA 1930

TELEFON: CHICKLARA 6878
VOLUME XXXVIII. - LETNICA XXXVIII.

NAD STOTISOC DELAVCEV STAVKA V FRANCJI

ODLOČEN PROTEST PROTI NOVIM ZAVAROVALNINSKIM PRISPEVKOM KER SO VSE PLAČE OSTALE ISTE

Nova zavarovalninska postava določa, da morajo v blagajno prispevati tako delodajalci kot delavci. — Nekateri delavci nočejo o tem ničesar slišati. — Izza konca vojne ni bilo v Franciji do sedanjega časa nikakih resnejših delavskih nemirov.

PARIZ, Francija, 4. avgusta. — Delavci v severnem delu Francije so skrajno nezadovoljni s svojim položajem. Zdaj pa prihaja poročilo, da je bil proglašen v Roubaixu in Hailuinu generalni štrajk vseh tekstilnih delavcev. Odredba stopi jutri v veljavo. To se pravi, da se bo sedaj stavkujočim pridruživlo toliko nadaljnjih, da bo znašalo skupno število štrajkarjev nad stotisoč.

V mestu Roubaix, ki je oddaljeno šest milj od Lille, štrajka že par dni nad sedemdeset tisoč kovinarjev. Predno so se tekstilni delavci odločili za štrajk, so imeli veliko zborovanje.

Poglaviten vzrok štrajka je neprestano naraščanje cen, ki jih zahtevajo trgovci za življenske potrebščine. Življenskim potrebščinam so začele naraščati cene za časa režima ministrskega predsednika Andre Tardieu-a in izza onega časa rastejo kar naprej.

Due 1. julija je bila sprejeta nova zavarovalninska postava, ki določa, da morajo v zavarovalninsko blagajno prispevati tako delavci kot delodajalci. Nekateri delavci se tej novi odločbi niso protivili, vedoč, da bodo že vsaj deloma preskrbljeni za slučaj bolezni in na stare dni, toda plačevati jim pri najboljši volji ni bilo mogoče, kajti plače so ostale iste, draginja v splošnem se je pa še povečala.

Nekateri delavci so pa sploh zavrnil vsako plačevanje

V Rouen, kjer je največ tekstilnih tovarn, so nekateri delodajalci sklenili povišati delavcem plačo za šest odstotkov. Pa niti ta povišek bi ne bil v skladu s splošno naraščujočo ceno življenskih potrebščin.

Položaj smatrajo jako resnim, kajti izza sklenitve miru so se vršili tako v Angliji kot v Nemčiji hudi industrijski boji, dočim je vladal v Franciji v tem pogledu skoro popoln mir.

ZOPETNI POTRES NA LAŠKEM

Potres je močno poškodoval mestno hišo v Rio Nero. — Tudi na Portugalskem so čutili močne potresne sunke.

POTENZA, Italija, 4. avgusta. — V okolici Melfi in Rio Nero se je pojavil danes opoldne močan potres. Prebivalstva, ki se je smatralo, da je izza zadnjega potresa na varnem, se je lotila strašna panika. V Rio Nero je potres porušil mestno hišo, ki je bila ena najstarejših in najmočnejših zgradb v mestu.

Obe mesti sta bila že pred dvema tednoma vled potresa jako prizadeti. V Melfi so bile skoro vse hiše porušene, par sto ljudi je pa izgubilo življenje.

PORTO DO LIMA, Portugalska, 4. avgusta. — Danes popoldne se je pojavil v tujakšnji okolici močan potres. Preplašeno prebivalstvo je pobegnilo iz hiš na polja. Potres ni zahteval nobene človeške žrtve.

IZPLAČALO SE MU JE

CARTERET, N. J., 4. avgusta. — Voznika Georga Mazzola so morali dolgo časa nagovarjati, da je kupil za en dolar srečno kanadske loterije. No, kupil jo je vseeno. Včeraj so ga pa obvestili, da je zadel petdeset tisoč dolarjev.

PET LET STARA MORILKA

DENVER, Colo., 4. avgusta. — Danes je bila predstavljena sodišču pet leta stara deklica, ki je usmrtila svojo šest let staro tovarišico. In petletna Gloria Utter je izjavila: — Rose mi je vzel punčko in zato sem jo ustrelila.

Svojo prijateljico, šestletno Rose Ehteridge je zadel z revolverjem naravnost v čelo, da je bila na mestu mrtva.

Po postavah države Colorado, je otrok kaznjiv šele tedaj, ko doseže starost desetih let.

KANCLER SE JE POSVETOVAL Z VELEINDUSTRIJALCI

BERLIN, Nemčija, 4. avgusta. — Kancler Bruening je pozval vse vodilne nemške industrijalce, naj se udeležijo važne konference, koje cilj zahteva nobene človeške žrtve.

GROZNA SUŠA VSEPOVSOD

Gozdni požari v Michiganu. — V državi Tennessee ni že sedemindeset dni dežvalo.

CHICAGO, Ill., 4. avgusta. — Včeraj zjutraj se je pojavil tukaj močan vihar. V kratkem času je padel toplomer za več stopinj. Močan veter, kateremu je sledil velik naliv, je porušil 200 čevljev visok dimnik. Veliko hiš je bilo brez razsvetljave, ker je bila električna napeljava porušena.

Takoj po dežju se je pa temperatura dvignila. Nad petstotisoč ljudi je poiskalo hladila ob Michigan-skem jezeru.

V pokrajinah, kjer pridelujejo koruzo in pšenico, je suša uničila večino pridelka. V Južni in Severni Dakoti ter v Montani je uničenih najmanj petindvajset milijonov bušljev pšenice.

Iz Memphis, Ten., prihaja poročilo, da že sedemindeset dni ni padlo niti kapljice dežja. Na poljih je povzročila suša najmanj za petindvajset milijonov dolarjev škode.

Neki farmer se je usmrtil, ker mu je vročina uničila vso koruzo na 1000 akrih. Nekateri farmerji uporabljajo letošnji pridelek za krmo, ker je vročina osušila vse pašnike.

Oblasti v Texas in Oklahomi so mnenja, da bi le takojšnje deževje zamoglo rešiti nekoliko pridelka.

Centralni vremenski urad v Chicagu poroča, da je letošnje deževje najmanj 35 odstotkov pod normalo. Zaenkrat ni niti upati na skorajšnjo odpomoč.

MACDONALD PRED YOUNGOM

Ponovil je, da so bile njegove izpovedi izsiljene in vled tega povsem neresnične.

SACRAMENTO, Cal., 4. avgusta. John MacDonald je nastopil včeraj pred guvernerjem Youngom in parolno oblastjo ter ponovil svojo izjavo, katero je podal pred par dnevi v San Francisco.

Rekel je, da je vedoma napačno izpovedal pri zaslišanju glede Mooneya in Billingsa leta 1916, nakar sta bila oba po nedolžnem obvedena v ječo za dolgo vrsto let.

Zaslišanje se je vršilo v senatnem poslopu. MacDonald je pripovedoval podrobno, kako je prišlo do tega, da je nastopil kot prica proti Mooneyu in Billingsu ter izjavil še enkrat, da je mogel identificirati oba obtožena le po šepetanjih policijskega kapitana Goffa in da mu je pričevanje proti obema predpisal okrajni državni pravdnik Fickert.

GRAJENJE CEST V RUSIJI

MOSKVA, Rusija, 4. avgust. — Vlada je prišla do prepričanja, da bo mogoče edinole potom ogromnega omrežja cest rešiti ruski prometni problem ter bo v ta namen začela graditi ceste, kojih dolžina bo znašala pet milijonov milj. Tozadevni stroški so proračunani na tisoč dvestopetdeset milijonov dolarjev.

KOSUTIČ NE SME V DEŽELO

Znani hrvatski nacionalist in bivši jugoslovanski minister, dr. Avgust Kosutič, ki se izza prejšnjega tedna mudi na Ellis Islandu, bo deportiran.

Jugoslovanske oblasti so mu očitalo, da je prišel sem s ponarejenim potnim listom ter da je njegov poglavitni namen sejati razkol med tujakšnji Hrvati.

Včeraj je bil vdrugič zaslišan, nakar je posebna komisija odločila, da se ga ne sme pustiti v deželo.

BORBE NA KITAJSKEM

Kitajci so sporočili, da je imelo obstreljevanje za posledico dosti smrtnih slučajev. — Ameriške bojne ladje pomagajo. Ameriška bojna ladja v bližini Čangšja.

PEIPING, Kitajska, 4. avgusta. — Mesto Čangšja, katero so zavzeli in oplenili kitajski komunisti, je bilo danes obstreljevano od kitajskega kanonskega čolna.

Domače, civilno prebivalstvo je imelo več izgub.

Banditske tolpe so ostale v posesti mesta, čeprav so se številni razpršili po deželi, kjer plenijo ter požigajo vasi.

Ameriški kanonski čoln Palos je ostal na reki Siang v bližini Čangšja, da opazuje položaj.

ŠANGHAJ, Kitajska, 4. avgusta. Nangčang, glavno mesto province Kiangsi, je bil danes na hitro izpraznjen, ko so prišla poročila, da se bližajo južni kitajski briganti.

Bati se je, da bo mesto naenkrat padlo, čeprav so bile vse čete, ki so na razpolago, postavljene deset milj od mesta, da zavrnejo napad.

Položaj v Kiuksangu, pristanišču ob Jantse-riki in Kulingu, priljubljenem kitajskem letovišču, je bil nadalje kompliciran vsled pretnje iz smeri Čangšja, v provinci Hunan.

Položaj v Hankovu je postal manj napet, ko je dospela tjakaj divizija narodnega vojaštva, da ojači obrambo mesta.

POTRESI SO ZAHTEVALI 500 ŽRTEV

Ob Kaspiškem morju je bilo usmrčenih 500 ljudi. — Poročila iz Rige javljajo, da je 4000 oseb poškodovanih.

LONDON, Anglija, 4. avgusta. — Strašen potres je ubil 500 oseb in 4000 je poškodovanih na severni obali Kaspiškega morja, kot javljajo poročila iz Rige na "London Morning Post".

Mesta Čapajev in Vritski sta bili baje porušeni.

Trupla tridesetih otrok so izkopali iz razvalin.

Otroški dom v Čapajevu je bil uničen od potresa, kot javljajo poročila. Poročilo pravi, da je bilo dvesto hiš v Čapajevu ničenih in da se je porušila tudi cerkev.

BOLJŠEVIŠKI AGENTI NA DELU V FRANCJI

Dva rojalistična voditelja sta bila poškodovana v skrivnostni koliziji v okolici Pariza.

PARIZ, Francija, 4. avgusta. — Tujakšnji ruski rojalistični glavni stan doži sovjetsko tajno policijo, da je zakrivila dve avtomobilski nesreči, v katerih sta ušla povsem slučajno smrti dva odlična monarhistična voditelja.

General Ivan Miller, vrhovni poveljnik Bele armade je bil lahko poškodovan in njegova žena resno, ko se je težak truk zadel v njun privatni avtomobil na zunanjem robu Pariza včeraj zjutraj.

Le par ur potem, ko se je Jurij Besedovski, prejšnji sovjetski pooblaščenec v Parizu, pridružil beloruskim emigrantom, je bil resno poškodovan na glavi v nesreči s taksijem, ko se je vračal iz delavskega stana v Parizu.

Čudna narava obeh nesreč je napotila ruske emigrante, da so pričeli sumiti, sovjetsko tajno policijo.

General Miller je postal načelnik bele armade, potem ko je na skrivnostni način izginil general Koutevov. Nikdar niso dognali, na kakšen način je pravzaprav izginil general Koutevov.

Besedovskega je pred kratkim obdržala sovjetska vlada, da vodi spijonsko delo v Združenih državah. Pobegnil je iz tujakšnjega ruskega poslanstva že zadnjega oktobra, in časnikarjem je pojasnil, da je njegovo življenje ogroženo.

Po prekinjenju odnosov s sovjetsko vlado je bil v odsotnosti stavljen pred sodišče, da je ukradel \$10,000 v gotovini. Spoznan je bil krivim ter obsojen na deset let ječe. Njegovo lastrino so zaplenili.

MEARS NI IZGUBIL POGUMA

Izjalovljen je poleta krog sveta je močno užalostilo Mearsa, a njegova največja izguba je pes, katerega zelo pogreša.

HARBOR GRACE, N. F., 4. avgusta. — John Henry Mears, kojega sanje o naglem poletu krog sveta, so bile včeraj uničene, bo zopet skušal vzporediti isto potovanje.

Če bodo stari "globe-trotterji" pripravljeni, bo opremil drug aeroplan ter odšel na novo potovanje.

Mears je imel dvakrat rekord, da je najhitreje obkrožil svet in sedaj ima isti rekord "Graf Zeppelin".

Danes zjutraj, ravno predno se je zdanilo, je bil uničen njegov aeroplan, s katerim je nameraval poleteti na Irsko, v Dublin.

Mears in njegov pilot Henry Brown, sta ušla vsem poškodbam.

Niti malo nistem slabe volje, — je rekel Mears, — kajti vsakemu se lahko pripeti kaj takega. Osebo nistem izgubil niti malo poguma.

Glavno skrb Mearsa tvori njegov pes, ki je izginil neposredno po nesreči. Rekel je, da so bile odpisane za njim iskalne skupine.

Mears in Brown sta zapustila Roosevelt polje v soboto. Dospela sta v Harbor Grace v sorazmerno kratkem času in premerila 1100 milj s povprečno naglico 115 milj na uro.

Mears in Brown sta nameravala poleteti najprej na Irsko, nato v Berlin, Moskvo, Sibirijo, Alasko ter nazaj v Združene države v Seattle, odkoder bi se vrnila nazaj na Roosevelt polje.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljencev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	\$	Lir	\$
500	9.35	100	5.75
1000	18.50	200	11.30
2500	46.00	300	16.30
5000	91.00	500	27.40
10,000	181.00	1000	54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisanim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK

23 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
218 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
\$7.00	\$7.00	\$7.00
For six months in advance	For six months in advance	For six months in advance
\$4.00	\$4.00	\$4.00
For three months in advance	For three months in advance	For three months in advance
\$2.50	\$2.50	\$2.50
For one month in advance	For one month in advance	For one month in advance
\$1.00	\$1.00	\$1.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 218 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3775

GREEN IN DELAVSTVO

V nekem pogovoru s poročevalcem "United Press" je rekel predsednik Ameriške Delavske Federacije Wm. Green, da se je sedaj organiziranemu delavstvu posrečilo — prvič v večji gospodarski krizi — udeležiti se, to se pravi, da se je delavstvo uspešno branilo proti skrajšanju plač.

Naravnost nerazumljivo in nepojmljivo je, odkod črpa gospod Green to svojo modrost. Kajti baš nasprotno je resnica.

Ko je sklical predsednik Hoover znano konferenco v Washingtonu, katere so se udeležili zastopniki podjetnikov organiziranega delavstva in finančnega kapitala, so voditelji Ameriške Delavske Federacije obljubili, da se delavstvo ne bo potezalo za višje plače, dočim so podjetniki v zameno obljubili, da ne bodo nižali plač.

Voditelji Ameriške Delavske Federacije so bili mož beseda, še preveč mož-beseda.

Z njihovim dovoljenjem niso delavci nikjer zastrajali za višje plače. Izkoriščevalci so predobro vedeli, da jim s te strani ne preti nobena nevarnost.

Na drugi strani se pa podjetniki niso držali obljube, katero so zadali Hooverju njihovi zastopniki. Vseposvodo so krčili plače. V vsaki industriji so se plače znižale.

Če se to ni oficijelno zgodilo, potem javnih objav, se je zgodilo po ovinkih. Najbolj priljubljen način je, posebno v velemedstih, predvsem v stavbinski industriji, da podjetniki plačajo le del pogojene plače.

Vse industrije so znatno znižale plače — z malenkostno izjemo tiskarske industrije, ki je stoprocentno organizirana.

Kdor noče delati za novo plačo, mu pač ni treba delati. Zunaj jih čaka na tisoče in tisoče, da dobe delo in da zamenjajo cesto z delavnico.

Morda namerava gospod Green natresti s svojo izjavo ameriški javnosti peska v oči, toda če misli, da ga bo natrosil ameriškega delavstva, se strahovito moti.

Kajti nihče ne ve boljše kot zaposleni proletarec, pod kakšnimi pogoji je prisiljen delati in kakšne materialne žrtve mora doprinesati, da obdrži svoj prostor.

V obstoječih okoliščinah so se morale cene znižati. Kajti cena vsakega blaga je odvisna od ponudbe in povpraševanja.

Tudi delavska sila je blago, po katerem ni že celih dvanajst mesecev nobenega posebnega povpraševanja.

PADEREWSKI OPERIRAN

Slavni poljski virtuoz in prvi prezident poljske republike Paderewski se mudi zdaj v Parizu, kjer se je dal operirati. Imel je akutno vnetje žil, kar mu je delalo hude preglavice, ker je zelo težko hodil. Silne bolečine ledi operativnim potom slavni francoski specialist dr. Chosot in tudi Paderewski se je obrnil nanj. Pojasnil mu je svoj kočljiv položaj. V začetku oktobra mora za šest mesecev v Ameriko, v nasprotnem primeru bi moral plačati po pogodbi visoko globo. Zdravniku je dejal, da bi se dal takoj operirati, če bi vedel, da bo do oktobra zdrav. V nasprotnem primeru bi se pa dal

operirati šele po povratku iz Amerike.

Dr. Chosot ga je pregledal in izjavil, da bo lahko 14 dni po operaciji hodil in celo begal. Šele po tej izjavi se je dal Paderewski operirati in bo res kmalu zdrav.

BREZPLAČNI POUK

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se šele naučijo angleški in če hočejo postati državljani Zdrženih držav. Oglasite se za poljanja v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. ure, sobota 10. do 12. ure, ponedeljek in sredo od 2. do 5. ure.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Dopisi.

Fairmont City, Ill.

O delu bom poročal le to, kar sem videl na svoje lastne oči, ne pa ono, kar mi ljudje navzejo.

V East St. Louis je veliko tovarn, ali klavnic se najbolj obratujejo. Tudi v tovarni za aluminij se še precej dobro dela. Manjše tovarne obratujejo pol časa, nekateri pa nič. Istotako je s premo-govniki. Precej ljudi je zaposlenih s cementiranjem cest.

V Collinsville je tovarna, v kateri izdelujejo rokavice, spodnje obleke in nogavice. Toda zaposlene so samo ženske.

V East St. Louis so sami tri slovenske družine, v Fairmont City pa dve in nekaj samcev. Iz naselbine Livingston so se izselili skoro vsi naši rojaki. Tudi v Sheboyganu jih je vedno manj. Te slovenske naselbine kmalu ne bo več.

Rojaki so jako prijazni in postrežljivi. Na Stanton obratuje samo en roj. Tudi odtam se rojaki močno selijo.

Dalje je mesto Mount Oliver, skozi katero tečejo tri železnice. Tamsojni roj počiva, ker ga popravljajo. V mestu je precej Hrvatov, slovenska družina pa samo ena, ki je pa jako dobra in postrežljiva.

Priljudni teden se odpravim proti Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti, odkoder bom že kaj poročal. Pozdravi!

Steve Fabjan.

Windsor, Ont.

Naš priljubljeni list Glas Naroda bo gotovo imel še en kotiček prostora za vest iz Windsorja da jo posreduje med narod.

Vsak dopisnik ima povedati kaj drugega. Tudi jaz bi imel mnogo povedati, toda v tem času, ne poschno dobrega, temveč se mora človek samo pototožiti, čuteč, da si s tem olajša srce.

Delavske razmere so za ta čas razmeroma slabe. In pa v teh časih, ki mnogo rojakov tlači beda, ki morali biti tembolj složni v vzajemni pomoči. Žal pa je temu ravno nasprotno. Kot mali in izobraženi narod, bi morali družbeno, vsaj po mojih mislih, nastopati nekoliko bolj gentlemanko.

Povem naj prigodilno, ki se je dogodila v krogu windsorskih rojakov.

Nisem zagovornik krivice in kršenja postave, temveč ljubim red in državni zakon v vsakem oziru. Vendar pa si naj naši rojaki zapomnijo staro geslo "Vsak pometa naj pred svojim pragom", ali z drugo besedo rečeno: Ne upij! Primitite tati, ako si tat sam. Tako sta danes k nekemu našemu rojaku stopila v hišo dva moža postave, vsak pri drugih vratih, meneč, da začitata zakonolomce. Mož sta seveda vrnila samo svojo dolžnost, ker njima je bilo javljeno od gotovega "poštenjaka", ker sam se ni "nikdar" grešil. Šlo se je za morebitno točenje pivo ameriškim rojakom, ki sem pa tja prišel obiskat canadiske brate. Našla seveda nista ničesar, ker se omenjeni rojak s tem ne peča. Res, vsak izmed nas rad postrože rojaku, ako te pride obiskat, s tem, kar pač ima. Toda prijatelj prijatelju ne

prodaja, temveč ga pogosti po naši stari slovenski šegi.

Tujec ni bil oni, ki opravlja to sramotno delo izdajstva, temveč rodni brat naroda, ki ga je osebnosovraštvo pritiralo do tega brezmi-selnega in nesramnega čina. Mi vsi smo člani enega naroda, kot v veliki družini smo si bratje, kar pa izpodbija žalostno dejstvo, da so celo med brati v tujini izdajalci.

Star angleški pregovor pravi: Help your self! In je istina, ako si sam ne boš pomagal, nikdo drugi ti ne bo.

Zatorej bratje, komur dobrega storiti ne moreš, ne stori nič žalega. Narod, ki se ne ljubi medsebojno, ni nikdar velik. Pustimo sovraštvo in zavist, napuh in bahavost! Bodimo popustljivi v bratstvo ter prožimo vsakemu prijateljsko roko. Pokažimo, da smo, če tudi mal narodi, složni drug z drugim ter na oni višini kulture in omike, kot so drugi narodi večji od nas.

Koncem svojega dopisa prav priznno pozdravljam vse rojake širom Canade in Zdrženih držav. Pridite nas obiskat, vedno Vas bomo veselili.

Pozdravi!

Janez Kralj.

POZDRAVI!

Pred odhodom v staro domovino, pozdravljam vse Slovence širom Amerike posebno v Oregon City, Ore. in prvi vrsti pa one, ki so mi pridelili "Surprise party". Obzrlujem, ker sem prišel pozno domov, ker je bilo vse tako živahno in samo mlade Slovence, ki so se hoteli posloviti od mene za zadnji odhod. Hvala tudi Louis Zar-zo-za za avtomobil in spremstvo v Portland kakor tudi vsem ostalim, ki so me tako lepo postregli. Zahvaljujem se tudi Frank Jare-u, ki me je spremljal na postajo v Portland ter klicem vsem na veselo videnje.

Zahvaliti se moram tudi Sakser State Bank v New Yorku za tako prijazno in točno postrežbo ter jo priporočam vsem rojakom, da se jo poslužujejo v vsakem slučaju, ker bodo deležni iste postrežbe.

Louis Bunc.

*

Pred odhodom v staro domovino s parnikom "Vulcania", pozdravljam vse Slovence v Big Bay, Mich. in okolici posebno pa mojega sva-ka ter Jožeta in Rozi Rubnič ter njih družino in se jim lepo zahvalim za spremstvo na postajo.

Frank Stefančić.

John Barba.

na potu v Trpčane pri Il. Bistrici.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

30. avgusta: Girard, Ohio.
21. septembra: Cleveland, O., SND.
12. oktobra: Cleveland, O.-New-burg.

Naslov:

Svetozar R. Banovec,
442 National Ave., Milwaukee, Wis.

Iz Slovenije.

Velik požar v Gorici vasi.

19. julija nekako ob 7. zjutraj je začelo biti plat zvona v Gorici vasi pri Ribnici in tudi sirena Cink-ljeva žaga je začela opozarjati prebivalstvo na pravkar izbruhli požar. V nekaj hipih je bil namreč ves v ognju še čisto nov skedenj posest-nika Sege (podomače pri Mlakar-ju). Požar je izbruhnil tako nena-doma, da domaćini niso mogli od prvega strahu niti takoj po gasilske priprave.

Ker so skedenji skoraj cele vasi na kupu v isti ravni črti, je obstojala nevarnost, da se ogenj razširi na vsa sosednja gospodarska po-slopja in od tam na hiše. K sreči so prihiteli na pomoč Ribničanje in Dolenjci z motornimi brizgalnicami, ki so stopile takoj v akcijo. Gasilci so skušali goreči objekt popolnoma lokalizirati, kar pa je bilo popolnoma nemogoče. Takoj se je nam-reč vnel sosedov skedenj, ki je za-gorel v velikanskem zublju in na-znanjal daleč po okoliških vaseh na silno nevarnost, ki je pretila ta čas Goricevčanom. Na vso srečo ni pihal tisti hip noben močnejši veter, ki bi razgnal iskro po na-okol istoječnih kozolcih in skedenjih. Tako so gasilci mogli požar ome-jiti vsaj na ta dva objekta. Tudi drugi skedenj Janeza Lovšina je za-gorel v silnem plamenu, da se ga je videlo po več ur daleč. Šega in Lovšin trpita zaradi požara veli-kansko škodo.

Čeprav sta sorazmerno zavarova-na, trpita izgubo vsega poletnega pridelka, ki ni bil mla. Ravno pred nekaj dnevi so zvozili Lovšinci v skedenj polno krme in žita. Vse je pogorelo pri obeh objektih.

Ogenj je zapazil mlad pastirček, ki je pasel na obširnem travniku krave, toda tudi ta šele, ko je bilo prvo poslopje vse v dimu in ognju. Vprašanje je, kdo je požar zakri-vil. Domneva se, da so to storili o-troci, ki so se igrali okrog skedenja.

Orožništvo iz Ribnice zelo vestno zasleduje povzročitelja.

Ljubuzje je zaradi požara zelo razburjeno, ker se boji, da ne bi za-netila požar masčevalna roka ka-kega požigalca.

Težka avtomobilska nesreča.

Na poti Brod ob Kolpi-Oslinica-Čabar so se vrstili številni avtomobi-li, ki so delali izlete po romantični dolini Kolpe in še zgornjega dela, koder skaklja v brzem teku Čabranka. Cesta ima na več krajih zelo ostre ovinke. Šoferji, ki so jih vajeni, jih prevozijo z največjo lahkoto. Drugače pa je bilo z mladim Karlovcem, ki je vozil prikratk po tej poti v spremstvu enega pot-nika popolnoma nov avto.

Na malem, ostrem ovinku je avto naletel na neroden kmečki voz. Šofer, ki je vozil s silno brzino, je obrnil sunkoma volan na desno, kar je povzročilo katastrofo. Avto je s šoferjem in potnikom zletel v velikem loku čez cesto v petinast me-trov nižje ležečo Čabranko. Padec je bil strašen. Avtomobil, ki je priletel na nizko kamenito dno Čabranske, se je popolnoma razbil. Šofer je odletel iz avtomobila na kup kamenja in tam nezavesten obležal, dočim je potnik pri padcu ostal v avtu, a pri tem dobil zelo težke po-

škodbe. Nalomljenih ima več re-ber.

Tožko poškodovana izletnika so nato prepeljali v Plešče in tam po-zvali zdravnika iz Čabra. Lastnik ima 100.000 dinarjev škode.

Nesreča pri streljanju z možnar-jem.

Te dni se je pripetila v Olinju pri Podstrtku huda nesreča. Posestnik Jakob Sturbej je možil svojo hčer-ko. Hotel proslaviti ta dogodek čim slovesnejše, je Sturbej streljal z možnarjem. Nenaodoma, ko je bil možnar zopet nabit, je naboj eks-plodiral in odtrgal Sturbeju levo-roko v zapestju.

Sturbej, star šele 46 let je bil prepeljan v celjsko javno bolnico.

Smrtna kosa.

V Sv. Juriju ob južni železnici je umrl splošno znani in priljubljeni gostilničar in posestnik Fr. Kincel.

V Planini je preminul v visoki starosti 86 let Ivan Lenassi iz zna-ne ugledne rodbine.

V splošni bolnici v Ljubljani je po težki poškodbi preminul An-ton Banko, 23-letni čevljarški po-moćnik, doma iz Polzele.

KRALJA POGREŠAJO...

Med tem, ko je Rumunska nav-dušeno pozdravila kralja Karola, vlada pravi obup v francoski vasi Belemesu, kjer je bival kralj v prognanstvu. Nenadni Karolov od-hod je kmetom vzvel ves zaslužek. Lastnik edine trgovine je pripove-doval pariškimi novinarjem: — Ru-munski prevrat mi je vzel najbolj-sega odjemalca. Dobavljal sem vsa živila za kraljev grad. Vsak me-sec sem imel do 6000 frankov pro-meta in je vrgla ta kupčija lep do-biček. Tudi trafikantinja je žalostna: — Nalase sem naročila za princa iz Pariza drage specialne cigarete, ker kadi samo turški to-bak. Ostala mi je zdaj velika zalo-ga pa ne vem, kam bi z njim. Na vasi nimamo nobenega kadilca, ki bi hotel plačati po 15 frankov za skatlico cigaret. Tu kadijo samo najcenejše smotke in cigarete.

Karol se je bil seznanil z vsemi kmeti in užival med njimi veliko priljubljenost; večkrat jih je tudi pogostil. Vaščani žalostno gledajo sedaj osamel grad in napis na njem: — Tujcem vstop strogo pre-povedan.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,
če stare in stanovitne domače
banke.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljši zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plače za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodočo potrebo.

Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga vlagatelj lahko vsak čas s seboj dvigne. Nato plača obresti po 4 1/2% na leto, pritenčel z vsakim utecotom. To je naj-boljšje obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za si-gurne hranilne vloge.

Vlagatelj hven New York-a nam pošlje denar najpri-pravnice po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovino v KANADSKIH DOLARJIH ter isto v polni vrednosti v ameriških dolarjih vplačujemo v vložne knjižice.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

O VRTNARSTVU.

Še pred dobrim mesecem sem bil strahovito ponosen na solato, ki je rasla v mojem vrtu. Bilo je res ne-kaj čudovitega. Iz navadnega pitč-jega fotra je pognala taka, da so mi jo zavidali vsi sosede in da sem jo trikrat na dan jedel, pa se ni na vrtu niti toliko poznalo, kot bi se poznalo Mr. Osredkarjevim mu-štacem, če bi izpuli iz njih par koci-n.

Kot sem že omenil, mi je prav do praga prirasla, potem je pa še po konkretni poskušali, pa je bilo menda nekoliko pretirano zanjo. Kon-kret ji je zaustavil pot.

Ker je pa zakon nature tak, da se mora vsaka stvar do gotove do-be razvijati, je zadelo moje solato žalostna usoda. Na širjavo se ni mogla več razvijati, zato je pa kar preko noči pognala v višino, vsled česar je danes moj vrt podoben gozdičku pet let starih smrek.

Z razdičem je istotako. Imel sem fino, izvrstno, tržsko seme, jedel sem ga pa samo enkrat. Dokler je bil mlad. Mlad je bil pa samo en dan. Tako naslednjega dne so se pa peresa začela razvijati in imajo zdaj podobo in obliko avstralskega evkalipta.

Kolerabce so dobro kazale. Ko sem jih pa zadnjič pokusil, je bila zila pri zili podolgem in zila pri zi-li počez. Korenje mi, hvalabogu do-bro uspeva, toda kaj koristi, ker korenja ne jem in ga z veseljem prepuščam stvarim, ki imajo za spo-znanje daljši rilec kot ja imam jaz.

Tudi nad lukom, tem nezadušli-vim znamenjem pristaniške jugoslo-vianstva, se ne smem in ne morem pritoževati. Prav lepo je odgnal in je ves za použiti s čebuljico vred. Uživanje luka, posebno v velemes-tu, ima veliko prednost. Če se luka napelje in stopiš v nabitopolno štrikaro, se ti vse postiljivo umak-ne in ti napravi na klici toliko pro-sora, da bi lahko še trije taki se-deli kot si ti. In ženske te prav nič ne nadlegujejo s poljubovanjem, kar je velika prednost v sedanjem poletnem času.

Pesa ni kaj posebno obdila. Ne rečem, njeni listi so se jako baha-to razkosatili, toda tisto, kar je v zemlji je bolj trdnikoli kot pa pesi podobno.

Pelin sem počel med šentjanže-vimi mašami. Pravijo, da da takrat največ od sebe, če ga v pravo te-kočino namočiš. In baš pri pelinu sem se prepiral, da ni samo človeš-ki rod z žejo oblagodarjen, pač pa tudi nekatere rastline, v prvi vrsti pelin. V dobrih štirinajstih dneih ga je posrkal pol galone. V sluča-ju krčevinja po želodu mi ne kaže drugega kot čikati samogojna peli-nova peresa.

S fiziolom sem imel smolo. Če ga tri ure kuhaš, se toliko zmehča, da je strok za pojesti dočim ima fiziol sam na sebi specifično težo in tr-doto prodnega kamenja. Tomatost bodo takrat zreli, ko jih bom rdeče pobarval, dočim rože absolutno no-čejo cveteti na mojem vrtu. Mogoče ni zemlja primerna zanje, mogoče se pa boje, da bi jih ne zadela uso-da njihovih pogaženih tovarišč. Le solčna roža se je povzpela sedem čevljev visoko, pa so ji vrabci izklju-vali pečke pri živem cvetu in tele-su.

Toda, če moj vrt v rastlinskem oziru zaostaja, je pa v živalskem oziru toliko bolj napreden. Vsako-vrstne kukce in kebre dobiš v njem. Od zelene uši, ki je tako majhna, da jo komaj razločiš s prostim oče-som, pa do krote in sosedove mač-ke, ki je tako velika, da se ji mo-raš postaviti s palico vrbam. Pika-polonic, šoštarjev, kobilic, dreka-brceev, murnov, bramorjev in dru-ge take zalege je pa brez števila. Najprej sem jih obiral in jih sku-šal z nohti tretji pa mi ni šlo nič-ka poseben od rok. V New Yorku namreč ni bolj, in po osemnajstih letih sem prišel v tem oziru že po-polnoma iz prakse.

Nekje sem čital, da je petrolej dober zoper golazen. Petrolej ali ga-zolin. Če ne bo drugače, bom pri-hodnje leto ves vrt z gazolinom po-škropil. Kukce bom pomoril, to vem, samo tega se bojim, da bi ne ime-la solata kakega okusa. No, pa kaj. Pa naj ga ima.

Saj v današnjih časih, v časih splošnega napredka in razvijajoče se tehnike, sploh nobena stvar ni-ma veljave, če nekoliko po gazolinu ne zaudaja.

